

Rəhbər şirkəti necə məhv edir...

Bugün Bayram günlərindən istifadə edərək bir-az “köhnə” məlumatları təkrar edirdim. Strateji idarəetmə, böhranlı menecment və [biznesin](#) modelləşdirilməsi aid məqalələr oxudum. Çox maraqlıdır. Bu oxuduqlarımı Azərbaycan şirkətlərində gördüklərimlə sintez etdim. Bir necə nəticə barədə Sizinlə bölüşmək istəyirəm. Söz verirəm maraqlı olacaq!

Bilirsiniz ki, istənilən prosesin bir həyat əyrisi var. Eləcə də biznesin. Bir vaxt inkişafda olan biznes nə vaxtsa tənəzzüldə olacaq. [Yaxşı menecerin](#) işi tənəzzül prosesini maksimum gecikdirmək və (və ya) tənəzzüldə olan şirkətin buradan çıxarılmasıdır. Bəs nə olsa şirkət inkişaf dövründən tənəzzül dövrünə daha tez düşə bilər?! Bu haqda düşüncələrimi bölüşürəm.

- 1. Şirkət rəhbərliyi işçilərin fikirlərinə əhəmiyyət vermir.** Həqiqətəndə bəzi şirkətlərdə rəhbərlər elə başa düşür ki, onların verdiyi qərarlar mükəmməldir. Şirkətdə orta menecmentin fikirləri nəzərə alınmır. Belə olduqda şirkət menecmenti [metafora ilə desək](#) “gözü yumulu maşın sürmətə bənzəyir”. Unutmaq olmaz ki, istənilən menecerin görünən gözü, eşidən qulağı daha alt vəzifəli işçilərdir.
- 2. Şirkət menecmenti ətraf mühitdə gedən proseslərə əhəmiyyət vermir.** Düşünün ki, biznes hansısa bir strateqiya yaradır və bu strateqiyanı kor-təbii şəkildə tətbiq edir. Cəmiyyətdə baş verən dəyişiklikləri görmür və ya özünə görməməzliyə vurur. [Uğuru axtarmır.](#) Ciddi problemdir.
- 3. Şirkət menecmenti daxili mühiti başa düşmür.** Şirkətdə hədəflər qoyulur, bununla belə daxili imkanlar nəzərə alınmır. Bu inkişaf etməkdə olan şirkətlərdə klassik səhvdir. Şirkətin beyni ilə, qolu arasında ciddi uçurum

yanar... bir növ rəhbərliyin dediyini işçi başa düşür, işçinin dediyini rəhbər. Problem...

4. **Yeni layihələr köhnə komandaya tapşırılır.** Başqa sözlə desək şirkətdə yeni kadrlar çox az gəlir. Bu proses bir mənalı şəkildə şirkət innovasiya fəaliyyətini aşağı səviyyə salır. Şirkətə yeni qan lazımdır. Əgər yeni layihə varsa, bu layihə yeni kadrlarla daha mükəmməl olur.
5. **Şirkət sahibləri strateji dəyişikliklər barədə alt işçilərə məlumat vermir.** Düşünün ki, şirkətdə hansısa bir qərar qəbul edilir... və qərarı yalnız iclasdan olan rəhbərlər bilir. İnformasiya axını bərabər təşkil edilir. Bilirsinizdə [informasiya 21-ci əsrdə rəqabət gücüdür.](#)
6. **Yeni layihələrin təşəbbüsü sektoru bilməyən adamlar tərəfindən verilir.** Bəzən şirkətdə rəhbər vəzifəsində işləyən adamlar, sektor barədə yetərində məlumata sahib olmur. Digər sektorlardan ciddi benchmarkinq fəaliyyəti aparılır və bu proses axıracan başa düşülmür. Belə addımlar şirkəti uçuruma aparır.
7. **Şirkət rəhbərliyi operativ işlər görür.** Əlbətdə bu dəhşətdir. Bəzən rəhbər özünü səhmdara göstərmək üçün uğurlu olacağına inandığı bir çox işlərdə "qolunu çirmələyib" işləyir. Digər bir misal, şirkət rəhbərliyi subordinasiya prinsiplərinə pozur və bir-başa rəhbərliyində 8, 9 bəzən 10 nəfərdən çox adam saxlayır... bu fəlakətdir. Belə rəhbərlər tezliklə işçiyə çevrilirlər. Sözüün hər mənasında!!!
8. **Yeni məhsullar ya çox tez, yada çox gec ərsəyə gəlir.** Bu ikili problemdir. Məhsulun tez bazara girməsi kifayət qədər hazırlıq prosesinin olmamasından, gec çıxması isə şirkətin ləng işləməsindən xəbər verir.
9. **Şirkət rəhbərliyi özünü təkmilləşdirmir.** Bu çox ciddi problemdir. Mən bunu şirkət gələcəyinə "*mina*" qoymağa bənzədirəm. Əgər şirkət menecmenti öz biliklərini mütəmadi olaraq artırmırsa, bu zaman onda qorxu yanar. O öz vəzifəsini itirməkdən qorxur. Vəzifəni itirməkdən qorxan rəhbər isə heç vaxt perspektivli kadrlarla

işləmək işləmir. Niyə?! Çünki “yazıq” vəzifəsini [itirməkdən qorxur](#). Niyə?! Çünki öz üzərində işləmir... ciddi problemdir!!!

10. **Şirkət rəhbərliyi hədəfləri ranjirə edə bilmir.** Sadə dillə desək nəyə prioritet verməyin vacib olduğu məlum olmur. Məsələn, şirkət həm Afrika bazarında fabrik qurur, həm də daxili bazarda rebrendinq edir... Ən dəhşətlisi budur ki, maliyyə direktorunun rebrendinqdən xəbəri yoxdur!!! Əlbətdə bu bir zarafatdır... lakin biznesdə belə şeylər prioritet olmadıqda tez-tez olur.

Məncə hələlik bu 10 prinsiplə bölüşmək kifayətdir. Faydalı olsa yeni yazacam bu barədə.

P.S. Şirkət rəhbərliyi dedikdə burada yüksək menecment nəzərdə tutulur

Əgər yenə oxumaq istəyirsinizsə buyurus:

- [Strateji idarəetmə dövrü bitir](#)
- [Strateji idarəetmə zəif tərəfləri](#)
- [Brend necə yaradaq?!](#)
- [Qəlizlik uğursuzluğun sinonimidir](#)